



Akt nr:

R-F4b-LS357/58

AU\$R-F4b-LS357/58

Handlingar angående

"Härlingstorps dikn.företag av år 1958"

i N:a Vings socken, Valle kommun av
Skaraborgs län;

upprättade år 1958 vid syneförrättning
enligt vattenlagen

av

J. Lippert.

E.o. lantbruksingenjör.

Protokoll vid syneförrättning enligt
vattenlagen för torrläggning av mark
tillhörande Hårlingstorp m.fl. fastigheter
i Nya Vings socken, Valle kommun av
Skaraborgs län.

Den 16. dec. 1957 hos överste-löjtnanten W. v. Heideken, Hårlingstorp,
Åxvall.

Närvarande: Undertecknad e.o. lantbrukingenjör och
förrättningsman samt följande sakägare:

Sökande:

Hårlingstorps AB - äg Hårlingstorp 1:1 och 2:1.
genom överste-löjtnanten W. von Heideken enligt kungl.
patent- och registreringsverkets bevis av den 27. febr 1958, bil. D

Av övriga sakägare:

Statens järnvägar genom baning. vid 36. bansektionen
Bengt Admicus och ritare G. Jeverstam.

§ 1.

Upplästes det för förrättningsmannen utfärdade förord-
nandet, som hade lydelse enligt bilaga A.

§ 2

Något jäv emot förrättningsmannen kunde icke utrönas.

§ 3.

Sökanden yrkade på fördjupning och i möjligaste mån
igenläggning med rön av ifrågavarande avlopp, så att han
härav beroende mark måtte kunna på ändamålsenligt
sätt torrläggas och brukas.

§4.

Förelades den vid förundersökningen upprättade nivå-kartan över de vattenbesvärade områdena samt profiler över avloppen härifrån.

§5.

Det upplystes att vid tiden för järnvägens tillkomst ha ovanför järnvägsbron vid sekt. 2+10 marker brukats såsom åker och äng.

§6.

Som intet vidare fanns att till protokollet anteckna, förklarades sammanträdet upplöst med tillkännagivande, att sedan förslaget till dikningen färdigställt nytt sammanträde komma att hållas å ort och tid, som i laga ordning skulle för sakägarna tillkännagivas.

Ort och tid som ovan.

Tjänsten

F. Lippert
o.o. lantbruksingenjör.

Den 25 jan 1958 hos överste-löjtn. H. v. Heideken, Härlingstorp.

Närvarande: Förstående förrättningsman samt gode männen Josef Nettenblad, Trumpstorp, N. a Lundby, Axvall och Henric Sjöstrand, Lund, Skärn, Axvall. Ävensom följande sakägare:

Härlingstorp AB - äg. Härlingstorp 1:1, 2:1 m.fl.
genom överste-löjtnanten H. v. Heideken enligt kungl.
potent och registreringsverkets bevis av den 27. febr. 1958, bilaga D.
Statens järnvägar genom baning. vid 36.-bansektionen
Bengt Holmiers och ing. Harry Möller.

§7.

Något jär emot de biträdande gode männen kunde icke utrönan.

§8.

Förelades det sedan första sammanträdet upprättade förslaget till de vattenbesvärade markernas bättre torrläggning och brukning med härtill hörande handlingar.

§9.

Upplästes synemännens utlåtande, som hade lydelse enl. bilaga I.

§10.

Att mottaga och förvara till företaget hörande handlingar och ritningar utsågo synemännen öfverste-löjtnanten H. v. Heideken, Hårlingstorp, Årval.

§11.

Till företagets förtröendeman utsågo öfverste-löjtnanten H. v. Heideken, Hårlingstorp, Årval.

§12.

Som intet vidare fanns att till protokollet anteckna, förklarades förenättningen avslutad och sammanträdet upplöst.
Ort och tid som ovan.

I tjänsten

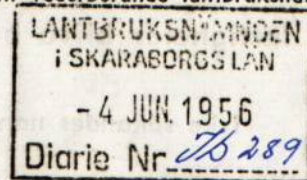
E. Lippert
o.o. lantbruksingenjör.

Biträdande gode män:

Kennedjiskant
Jens Petrusson



Insändes till vederbörande lantbruksnämnd.



Till Länsstyrelsen i Skaraborgs län.

Härmed anhålles om förordnande för behörig förrättningsman att handlägga syneförrättning enligt 10 kap. vattenlagen för ~~torrläggning av~~ ^{mig} ~~oss~~ ^{tillhörig} mark inom fördjupning av trämna under stichtspåret till Råde mosse vid Hörtingstorp i N:o Rings socken(-nar) av Skaraborgs län.

Förrättningen avser enbart nytt genomlopp x)

här uppgives så fullständigt som möjligt företagets beskaffenhet (dikning, åreglering, sjösänkning, invallning e. d.), vidare

företagets omfattning (areal som skall torrläggas, avloppens längd o. d.), om flottled, damm, järnväg, landsväg e. d. beröres m. m.

Närmaste järnvägsstation Åxvall

Meddelanden om förrättningen ställas till Hörtingstorps egendom talbän

Åxvall 3 (20003 Skara)

titel, namn och fullständig adress samt telefon.

Åxvall den 2 juni 19 56

Sökandes namn:

Fastighet:

Minna Hildeberg

för fastigheten Hörtingstorp 1 m.fl.

» »

» »

x) Se teckn. plan A3, 564.

Förutom nämnda, sökandena tillhöriga fastigheter, väntas nedanstående ägare och fastigheter bliva berörda av företaget.

Icke sökandes namn:

Fastighet:

ägare av fastigheten

» » »

» » »

Lantbruksnämnden får till förrättningsman föreslå:

Assistent Jaak Lippert

Skara den 6 juni 19 56

På Lantbruksnämndens vägnar:

Rolf Eliasson

Elmer Söderberg

IIIM 56 56

Förordnande.

Assistenten Jaak Lippert, Skara, förordnas härmed att i laga ordning verkställa ifrågavarande förrättning; och införväntas bevis om förordnandets emottagande.

Mariestad & landskansliet den 30 juni 1956.

På länsstyrelsens vägnar:

J. Sunnerholm

Nils Karlberg

F ö r t e c k n i n g

Över underrättelser ang. sammanträde hos Överstelöjtnant W. von Heideken,
Härblingstorp, Axvall måndagen den 16 dec. 1957 klockan 10.00, vilka denna
dag avsänts till:

Överstelöjtnant W. von Heideken,	Härblingstorp,	<u>Axvall</u>
Baningenjören vid 36. bansektionen,		<u>Lidköping.</u>

Skara den 7 dec. 1957.

I tjänsten:

J. Lippert
J. Lippert

E.o. lantbruksing.

Ang. fortsatt sammanträde lördagen den 25 jan. 1958 klockan 9.00
har avdrag av kungörelse sänts till följande:

Överstelöjtnant W. von Heideken,	Härblingstorp,	<u>Axvall</u>
Baningenjören vid 36. bansektionen,		<u>Lidköping</u>
Skiftesgodemannen Josef Netterblad,	Trumpetareg:n, N:a Lundby,	<u>Axvall</u>
" Henric Sjöstrand,	Lund, Skärv,	" .

Skara den 9 jan. 1958.

I tjänsten:

J. Lippert
J. Lippert.

E.o. lantbruksing.

K U N G Ö R E L S E

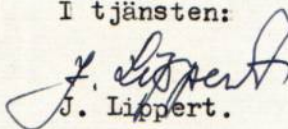
ang. syneförrättning enligt vattenlagen.

För torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Härlingstorp m.fl. fastigheter i N:a Vings socken av Skaraborgs län, kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde hos Överstelöjtnant W. von Heideken, Härlingstorp, Axvall lördagen den 25 jan. 1958 klockan 9.00, då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Av förrättningen torde fastigheterna Härlingstorp 1:1 och 2:1 bliva berörda.

Skara den 2 jan. 1958.

I tjänsten:


J. Lippert.

E.o. lantbruksing.

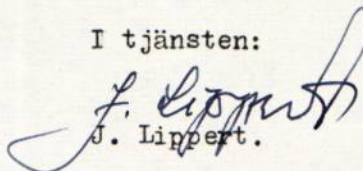
Att förestående kungörelse blivit anslagen i laga ordning i N:a Vings församling den 19 jan. 1958, betygas:


W. von Heideken.

Anhålles att förestående kungörelse, försedd med bevis, att den anslagits, varder till mig återsänd under adress: Lantbruksing. J. Lippert, lantbruksing.-kontoret, Skara.

Skara den 2 jan. 1958.

I tjänsten:


J. Lippert.

E.o. lantbruksing.

Kungörelse

För torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Härlingstorp m. fl. fastigheter i N:a Vings socken av Skaraborgs län, kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde hos Överstelöjtnant W. von Heideken, Härlingstorp, Axvall, lördagen den 25 jan. 1958 klockan 9.00, då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Av förrättningen torde fastigheterna Härlingstorp 1:1 och 2:1 bliva berörda.

Skara den 2 jan. 1958.

I tjänsten:

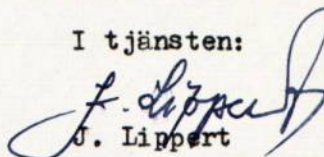
J. Lippert,

E. o. lantbruksing.

Att förestående kungörelse varit införd i Skaraborgs Läns Tidning, Västergötlands Annonsblad lördagen den 4 jan. 1958, intygas.

Skara den 6 jan. 1958.

I tjänsten:


J. Lippert

E.o. lantbruksing.

Avskrift.

Att Kungl. patent- och registreringsverket den 13 juni 1898 beviljat registrering för Härlingsterps Aktiebolag, att styrelsen, som har sitt säte å Härlingsterp, Valle kommun av Skarabergs län, enligt en den 10 oktober 1945 i aktiebolagsregistret intagen uppgift utgöres av överstelöjtnanten Wilhelm von Heideken, med fru Ester von Heideken till suppleant, båda i Härlingsterp, Norra Vings socken av Skarabergs län, och att firman tecknas av styrelseledamoten och suppleanten var för sig, samt att därefter intill denna dag någon ändring härutinnan icke registrerats, det varder härmed till bevis meddelat. Stockholm den 27 februari 1958.

Ex officio:

Sven Thunholm

Sven Thunholm

Stämpel.

Lösen 2 kr

Stämpel 2 kr

Summa 4 kr Härlingsterps egendom

Rätt avskrivet intyga:

E. P. P. P.

M. M. M.

Till

Chefen för Statens Järnvägars II. distrikt,

Göteborg.

Lidköping

I enlighet med bestämmelserna i 10 kap. 52 § vattenlagen översändes härmed utdrag ur planen för "Härlingstorps dikningsföretag av år 1958" i N:a Vings socken, i den del som berör järnvägen Härlingstorps hpl - Rödemosse.

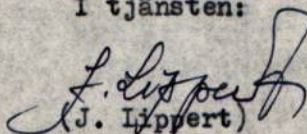
Av företaget beröres bron genom järnvägen vid sekt. 2+10 av rördiket A - B . Nu befintligt genomlopp är för grunt för ovanför liggande åkers torrläggning till 1,20 meters djup och behöver därför sänkas. Vid sänkningen är det förmånligast att ersätta nu befintligt genomlopp med en ny bro av 300 mm:s järnvägsrör.

Baningenjören Bengt Bolme, Lidköping, har som Statens Järnvägars ombud tagit del av förslaget vid förberedande syneförrättningsammanträde den 16 dec. 1957.

Två ex. av utdraget bifogas.

Skara den 9 jan. 1958.

I tjänsten:


(J. Lippert)

E.o. lantbruksingenjör.

Till

Till

Föreståndaren för 36. bansektionen,

Lidköping.

För yttrande och vidare befordran till Chefen för II. distriktet.

Skara den 9 jan. 1958.

I tjänsten:

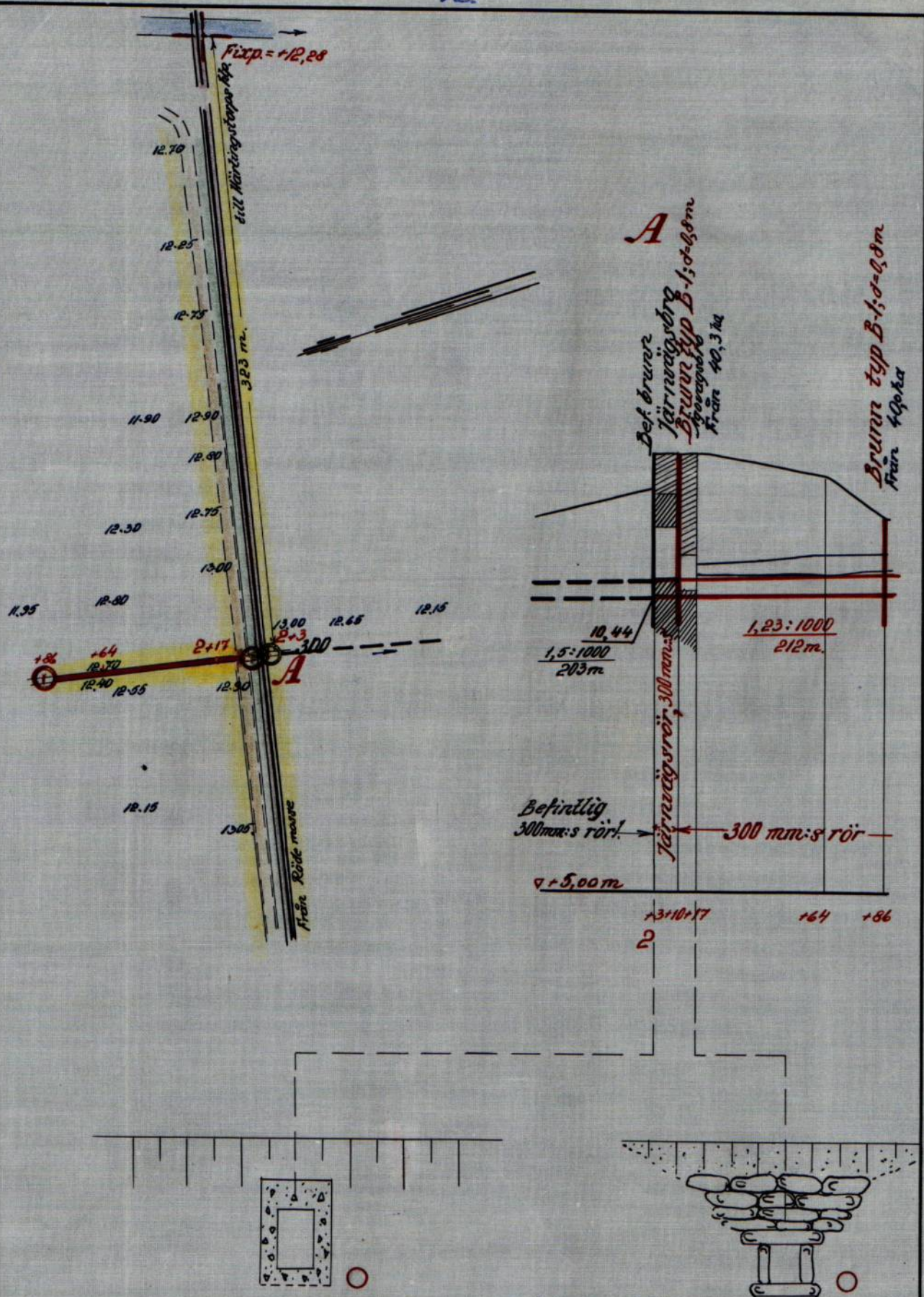
(J. Lippert)

E.o. lantbruksingenjör.

I tjänsten:

(J. Lippert)

E.o. lantbruksingenjör.



Utdrag ur förslag till

Härlingsstorps dikningsföretag av år 1958
i Norra Vings socken av Skaraborgs län.
Bestyrkes i tjänsten:

Bestyrkes i tjänsten:

den af Skaraborgs län.
ten:
J. Lysberg
L. o. länthållningen för.

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt	annan	före	efter	pr ha	pr ägofigur
		hektar	hektar	kronor	kronor	kronor	kronor
<u>N:a Vings socken</u>							
Härlingstorp 1:1, 2:1, Berga 1:1, Sänna 1:1, Ving Sjögården 4:1							
Härlingstorps AB br. Vilhelm von Heideken							
<u>Alstringsbåtnad</u>							
åker, mylla på kalkhaltig morän	1	0,38		2180	2300	120	46
" - " -	2	0,08		1960	"	340	27
" - " -	3	0,52		1040	"	1260	655
" - " -	4	0,48		1150	"	1150	552
" - " -	5	0,40		1270	"	1030	412
" , torvmylla på kalkhaltig morän	6	0,81		600	1920 ~~2000~~	1320 ~~1400~~	1.069
" - " -	7	0,31		600	1920 ~~2000~~	1320 ~~1400~~	409
" , mylla på kalkhaltig morän	8	0,39		1380	2300	920	359
" - " -	9	0,32		2180	"	120	38
" - " -	10	0,17		1040	"	1260	214
" , torvmylla på kalkhaltig morän	11	0,25		300	1600 ~~2000~~	1300 ~~1700~~	325
" - " -	12	0,17		900	2000 1920	1100 1320	187
" - " -	13	0,48		600	~~2000~~	~~1400~~	634
" , mylla på kalkhaltig morän	14	0,29		1840	2300	460	133
" - " -	15	0,44		1610	"	690	304
" , torvmylla på kalkhaltig morän	16	0,25		400	1600 ~~2000~~ 1530	1200 ~~1500~~ 1260	300
odlingsmark, - " -	17		0,23	270	~~1800~~	~~1530~~	290
" , mylla på kalk- haltig morän	18		0,16	810	1800	990	158
" , - " -	19		0,05	1170	"	630	32

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	Å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		<u>Rördiket A - B.</u>				
2+3-2+10	7	300 mm:s järnvägsrör, grävning genom järnvägen, rörens läggning och fullständig återfyllning jämte sättning av brunn typ B-1 vid sektion 2+10, utföres och bekostas av Statens Järnvägar				
2+10-4+15	205	300 mm rör med frakt m	205	6:60	1353:--	
2+10-2+17	7	Grävning, läggning och återfyllning jämte vägbanans iordningställande "	7	17:--	119:--	
2+17-2+86	69	Grävn., lägn. o. återfylln. "	69	3:50	241:50	
2+86-4+15	129	- " - "	129	3:80	490:20	
2+86		Brunn typ B-1; d=0,80 m st	1	150:--	150:--	
4+15		Brunn typ B-1; d=0,80 m, med 300 mm:s intagsrör "	1	160:--	160:--	
		Arbetsledning o. oförutsett			256:30	2770:--
		<u>Rördiket B - B¹.</u>				
10-10+95	95	150 mm rör med frakt m	95	2:70	256:50	
10-10+50	50	Grävn., lägn. o. återfylln. "	50	2:60	130:--	
10+50-10+95	45	- " - "	45	1:30	58:50	
10+95		Brunn typ B-1; d=0,5 m st	1	80:--	80:--	
		Arbetsledning o. oförutsett			55	580:--
		<u>Rördiket B - B².</u>				
20-21+58	158	200 mm rör med frakt m	158	3:50	553:--	
20-20+20	20	Grävn., lägn. o. återfylln. "	20	2:80	56:--	
20+20-20+53	33	- " - "	33	3:80	125:40	
20+53-21	47	- " - "	47	2:20	103:40	
21-21+58	58	- " - "	58	2:60	150:80	

ARBETSBESKRIVNING.

Innan arbetet påbörjas skall avvägning och utsättning på minst var femtionde meter genom sakkunnig person verkställas.

Vid arbetets utförande iakttages:

att förekommande dikeskrökar ej få göras skarpa, utan böra i möjligaste mån ut-rätas eller avrundas;

att där dike går i rågång, bör grävningen så verkställas, att rågången och dikets mittlinje komma att sammanfalla;

att vägbana, bebyggd tomt eller trädgård ej utan innehavarens medgivande må an-vändas som upplagsplats för dikesjord;

att förefintliga gränsmärken ej må genom arbetet rubbas eller döljas, såvida icke dessförinnan genom vederbörlig lantmätarens försorg nya märken blivit utsatta;

att förrättningsens fixpunkter icke utan tvingande skäl må förstöras. Måste så ske, skall fixpunkten i fråga genom sakkunnig person ersättas med en ny sådan;

att i grävningstabell angivna djupsiffror äro beräknade i förhållande till de avvägda dubbarna;

att genomgrävd vägbana snarast möjligt skall återställas i fullgott skick;

att betongrören till företagets rörledningar godkännas endast under förutsättning

att de underkastats vederbörande lantbruksingenjörs kontroll och därvid upp-fyllt gällande normalbestämmelser i fråga om hållfasthet och täthet;

att brunnringarna skola vara maskinstampade eller vibrerade;

att allenast sådana tegelrör må komma till användning, som uppfylla fordringarna uti av Sveriges Standardiseringskommission i december 1937 fastställd stan-dard för dräneringsrör av tegel;

att rörläggning skall utföras av vid dylika arbeten van och fullt kompetent person;

att rörledning ej får täckas, innan läggningen blivit genom lantbruksingenjör eller hans ombud kontrollerad, såvida densamma utförts av annan än lantbruks-nämndens täckdikningsförman, vilken ej är entreprenör;

att rörledning ej må läggas direkt på berg eller stora stenar utan i förekommande fall på grusbädd;

att tegelrörsledningarna skola kopplas medelst betongrör i brunnarna;

att det första röret för de täckdikessstammar, som beräknas komma att utmynna i en brunn, efter tillsägelse av vederbörande brukare skall inkopplas vid anläggandet av brunnen i fråga;

att stenarna kring dagvattenbrunnar ej må vara större än 20 cm;

att rörfogarna skola grusas, om jorden är så beskaffad, att risk för igenslamning föreligger. Stenfyllningen kring dagvattenbrunnarna skall då beklädas med grästerv, enris eller granris;

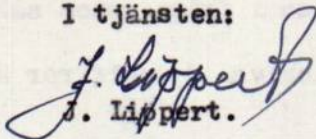
att entreprenören ålägges att taga del av bestämmelserna i denna arbetsbeskrivning;

att huvudfixpunkt för höjdbestämmningen är:

Inhugget kors på brolandfäste c:a 323 m östsydost om sekt. A å höjden + 12,28 m.

Härlingstorp, Axvall den 25 jan. 1958.

I tjänsten:


J. Lippert.

E.o. lantbruksing.

Översiktskarta.



Skala 1:100 000 .

Utlåtande vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande Härlingstorp m. fl. hemman i N:a Vings socken, Valle kommun av Skaraborgs län.

Ifrågavarande företag, som avser fördjupning och igenläggning med rör av ett i nord^{nord}västlig huvudriktning flytande avlopp med två sidogrenar genom och från vattenskadade marker, belägna omkring 1 km sydsydväst om N:a Vings kyrka inom sektion n:r 2 av nederbördsområde n:r 142 för möjliggörande av bättre torrläggning och brukning samt minskad underhållskostnad, är enligt bestämmelserna i 7 kap. vattenlagen att anse såsom dikning. Belägenheten framgår av omstående översiktskarta, där torrlägningsområdet utmärkts med gul färg och vattensamlingsområdets gränser med blå linjer.

Över till uppgrävning ifrågasatta avloppssträckor hava profil- och sektionsritningar upprättats utvisande förhållandena vid undersökningstillfället, varjämte de härav beroende vattenskadade markerna avfattats å nivåkarta. Å denna karta äro de till uppgrävning avsedda avloppssträckorna utmärkta med enkla röda linjer och de röda bokstäverna A - B för huvudavloppet samt B - B¹ och B - B² för sidogrenarna härtill. Avloppens blivande dimensioner hava å profil- och sektionsritningarna utmärkts med rött.

Vattensamlingsområdet för de olika avloppssträckorna har uttagits å generalstabens karta och delvis uppgåtts å marken. Storleken har med blått angivits å profilritningarna. Den största till avrinning kommande vattenmängden har för flöden antagits komma att uppgå till 1,5 liter per sekund och hektar.

På grundval av de sålunda uträknade vattenmängderna hava avloppen dimensionerats för möjliggörande av torrläggning till ändamålsenligt djup av all härav beroende mark, tillhörig sökanden.

Den mark, för vilken dikningen medför alstringsbåtnad, och som alltså skall ingå i företaget, begränsas å nivåkartan av en streckad svart linje så belägen, att all därutanför liggande mark torde kunna till fullo torrläggas utan hinder av nuvarande vattenförhållanden i till igenläggning avsedda avloppssträckor.

För utrönande av den genom företaget uppkommande båtnaden hava synemännen efter i 7 kap. 22 § vattenlagen stadgade grunder verkställt uppskattning, vars resultat i detalj föreligger i den bilagda värderingslängden.

Härvid har hänsyn tagits till såväl alstrings- som bruksbåtnad. Hur bruksbåtnaden fördelar sig på olika avloppssträckor framgår i detalj av bil. F.

Den å kartan avfattade och enligt förenämnda längd förbättrade marken är att anse som en torrläggningssamfällighet, för vilken skäl till uppdelning i olika avdelningar ej förefinnes. Av det bilagda kostnadsförslaget framgår, vilka arbeten, som skola utföras av företaget och av värderingslängden vilka fastigheter och ägofigurer, som hava del däri.

Kostnaderna för företagets utförande för framtida underhåll och för syneförrättningen skola erläggas av ägaren till Härlingstorp 1:1 och 2:1, Berga 1:1, Sanna 1:1 och Ving Sjögården 4:1.

Rörledningen A - B kommer att korsa järnvägen Härlingstorps hlp - Rödemosse vid sekt. 2+10. Nu befintligt genomlopp är för grunt för ovanför liggande åkers torrläggning till 1,20 meters djup. Vid tiden för järnvägens tillkomst ha ifrågavarande marker brukats såsom åker eller äng. Det skall därför åligga Statens Järnvägar att utföra och bekosta det nya genomloppet jämte brunn typ B-1 vid sekt. 2+10.

Detta arbete bör så bedrivas, att det nya genomloppet kan tagas i anspråk inom en månad efter det detta utlåtande vunnit laga kraft och meddelande härom kommit baningenjören vid 36 bansektionen, Lidköping, tillhanda.

Skador, som till äventyrs kunna under arbetstiden av företaget orsakas, skola jämväl till fulla värdet ersättas, därest någon sakägare hos förtroendemannen framställer yrkande härom inom ett år efter företagets färdigställande. Sådan skada skall då utan dröjsmål genom förtroendemannens försorg uppskattas av sakkunnig person och därefter omedelbart ersättas. I brist på åsämjande vid val av värderingsman skall uppskattningen verkställas av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör eller den, han i sitt ställe sätter.

Avgift, varom förmäles i 11 kap. 95 § vattenlagen, skulle understiga femtio kronor och behöver förty ej erläggas.

Jämlikt föreskrifterna i 10 kap. 62 § vattenlagen få synemännen i fråga om företaget ytterligare bestämma:

- att det skall, därest sökanden önskar fullfölja detsamma, utföras i fullständig överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande ritningar och handlingar;
- att till rörledningar skola användas rör, som uppfylla gällande standardfordringar;
- att under arbetstiden vatten ej får uppdämmas eller påsläppas på sätt att skada uppstår;
- att rörbrott, ras eller förskjutningar, som till äventyrs inträffa, omedelbart skola avhjälpas och nödiga släntförändringar eller förstärkningsåtgärder vidtagas;
- att arbetene må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, samt böra vara bragta till slut före utgången av år 1965;
- att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör samt
- att det skall benämnas "Härlingstorps dikningsföretag av år 1958".

Talan mot förrättningen och detta utlåtande må föras vid Västerbygdens vattendomstol, adress Vänersborg, till vilken besvären med iakttagande av bestämmelserna i 11 kap. 85 § vattenlagen skola vara ingivna inom sextio dagar från nedanstående datum.

Härlingstorp, Axvall den 25 jan 1958.

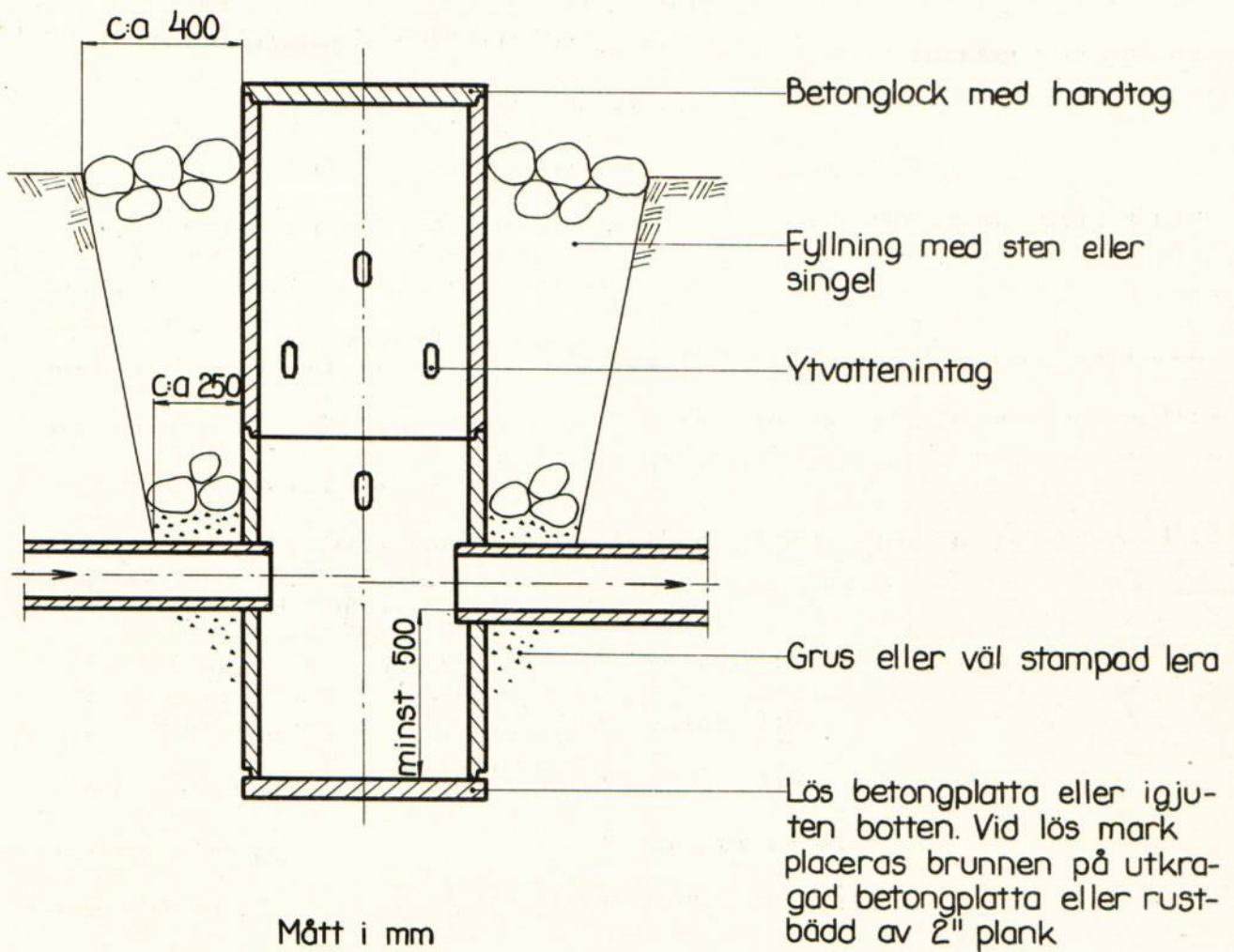
I tjänsten:

Biträdande gode män:

Henric Fristedt
Jens Pettersson

J. Lippert
(J. Lippert)

e.o.lantbruksingenjör.



Härlingstorp, Asvall den 25 jan. 1958.

I tjänsten:

J. Lippert
J. Lippert.

E.o. lantbruksingenjör.